

statku povinné péče, již má použití každý normálně myslící a chápající člověk vzhledem k povaze činu a k daným okolnostem, a bylo-li nebezpečí při použití této obvyklé pozornosti též poznatelným. Že nebezpečí pro tělesnou bezpečnost vůbec, — nikoliv snad konkrétně nastavší výsledek — bylo pro obžalovaného poznatelné, vyplývá ze zjištění soudu, že zavčas musil a mohl viděti překážku zatarasující úplně silnici, vyplývá i z pouhé povinnosti průměrně bedlivého šoféra, zejména když jede po frekventované silnici, a to za noční temnoty, by vždy počítal s možností nahodilé překážky v jízdní dráze a byl stále připraven zaříditi patřičné podle okolností. V tom případě nevyvíňuje obžalovaného ani případné spoluzavinění třetí osoby — kočího, jenž svůj povoz neosvětlil, jehož jednání zrušovací soud tímto svým rozhodnutím nikterak neospravedlňuje — ježto, jak rozsudek zjišťuje, uskutečnil jednu z několika případných příčin nehody, a skutečnost ta již sama o sobě stačí k jeho trestní zodpovědnosti. Rozsudek vhodně dovozuje ze zodpovídání se obžalovaného, že povoz spatřil teprve v poslední chvíli, nedostatek náležité pozornosti, an podle výpovědi znalce mohl onu překážku spatřiti daleko dříve a včas, k čemuž jest podotknouti, že podle zjištění nalézacího soudu v místech nehody odbočoval povoz s kládami z hlavní silnice na silnici do G., a že tedy šlo o místo, kde odbočují různé směry jízdních drah; vzhledem k nepřehlednosti takového místa za noční temnoty, kdy reflektory auta osvětlují jen určitý kužel prostoru ve směru jízdy, nikoliv též cestu odbočující, bylo povinností obžalovaného snížit v místě tom doznanou jím rychlost 45 km za hodinu tak, by ihned podle potřeby mohl stroj zastaviti. Podřaděním činu obžalovaného nalézacím soudem podle skutkových zjištění pod ustanovení § 335 tr. zák. po případě též § 337 tr. zák., nebyl tudíž porušen zákon, neboť zjištění ta po stránce subjektivní i objektivní naplňují skutkovou podstatu onoho trestného činu.

Čís. 3623.

Podvod (§ 197 tr. zák.), vylákal-li kdo zápůjčku předstíraje, že předlužené auto, které dává do zástavy, je dluhů prosté, a spoluvina na tomto podvodu (§ 5 tr. zák.), ujišťovala-li osoba třetí zástavního věřitele, že tomu tak jest, a zaručila-li se za dluh.

Nezáleží na tom, zda věřitel nabyl platného zástavního práva; naproti tomu okolnost, že zaručivší se jest schopen platiti, vylučuje po případě u obou úmysl způsobiti škodu (§ 197 tr. zák.), stalo-li se zaručení platně (§ 1346 odst. 2 obč. zák.), nebo byli-li pachatelé subjektivně přesvědčeni, že jest zaručivší se záručným prohlášením zavázán k zaplacení.

(Rozh. ze dne 17. října 1929, Zm I 362/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného Rudolfa H-e do rozsudku kraj-

ského soudu v Liberci ze dne 3. května 1928, jímž byli Rudolf H. a Rudolf M. uznáni vinnými, Rudolf M. zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák. a přečinem podle § 1 zák. čís. 78/83 ř. zák., Rudolf H. zločinem spoluviny na podvodu podle §§ 5, 197, 200 tr. zák., zrušil napadený rozsudek v celém výroku Rudolfa H-e se týkajícím, současně podle § 290 tr. ř. i ve výroku, pokud jím byl spoluobžalovaný Rudolf M. uznán vinným zločinem podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák. spáchaným na Jindřichu B-ovi a v důsledku toho i ve výroku o trestu Rudolfa M-e a v dalších výrocích s tím souvisejících; věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, přihlížeje k pravoplatnému odsouzení Rudolfa M-e pro zločin podvodu podle §§ 197, 200 tr. zák. spáchaný na Bedřichu S-ovi a Ad. H-ovi a pro přečin podle § 1 zák. o mař. exekuce.

D ů v o d y:

Stížnost vytýká rozsudku (mimo jiné) zmatečnost číselně podle § 281 čis. 9 a) tr. ř., významem a formou doličení neúplnost podle čis. 5, ježto nedbá dvou závažných skutečností, jež vyšly na jevo při hlavním přelíčení a to 1. že ujednání obžalovaného M-e s Jindřichem B-em ze dne 9. září 1926 nebylo ani důvodem k nabytí zástavního práva k M-ovu automobilu a že automobil nebyl B-ovi ani do zástavy odevzdán a 2. že podle zjištění rozsudku se stěžovatel zaručil za M-ův dluh u B-a a že jest i s to tento dluh zaplatiti. Skutečnost pod 1. pokládá stížnost za závažnou proto, poněvadž prý ujednání B-a s M-em bylo bezcenné, i kdyby auto bylo dluhů prosté a že tedy B. ujištěním stěžovatelovým, že auto jest dluhů prosté, nemohl utrpěti žádnou škodu, poněvadž v pravdě nenabyl na auto práva zástavního. Tím stěžovatel namítá, že lstivé předstírání, které mu rozsudek dává za vinu, nebylo způsobilé, přivoditi škodu; námitka jest však bezpodstatná. Rozsudek zjišťuje, že obžalovaný M. nabídl B-ovi auto do zástavy, předstíraje mu, že jest jeho vlastnictvím a že na něm nejsou dluhy, ač věděl, že mu nepatří a že jest zástavními právy tak zatíženo, že nemůže býti jistotou a že se B. dal touto zástavou pohnouti k poskytnutí zápůjčky a jen tímto lstivým předstíráním o volném vlastnictví zastavujícího byl v omyl uveden a k poskytnutí úvěru a peněz pohnut. O stěžovateli zjišťuje, že, znaje špatné majetkové poměry M-ovy a věda o tom, že auto je již zastaveno a i soudně zabaveno pro značné pohledávky, ujišťováním, že auto zavazeno není, jakož i vlastním zaručením se za peníze přemluvil Jindřicha B-a, by M-ovi na auto půjčil 7.000 Kč a tím přispěl svými nepravdivými údaji k uvedení B-a v omyl s vědomím, že B. byl tímto oklamáním pohnut k poskytnutí zápůjčky 7.000 Kč a že vzhledem na skutečnou bezcennost zástavy utrpí značnou škodu přes 2.000 Kč. Podle těchto zjištění nalézací soud zřejmě vidí uvádění Jindřicha B-a v omyl a lstivé předstírání v nabízení předluženého auta do zástavy obžalovaným M-em a v ujišťování obou obžalovaných, že jest dluhů prosté, a předpokládá skutkově, že Jindřich B. jen touto nabídkou a tímto předstíráním, nehledě k prohlášení stěžovatelovu, jímž se mu za dluh M-ův zaručil, o čemž bude dále pojednáno, se dal pohnouti k jednání, z něhož mu podle zjištění na-

lézacího soudu měla podle úmyslu obžalovaných vzejíti škoda, k poskytnutí zápůjčky, a jež právě vzhledem na bezcennost zástavy bylo způsobilé, mu škodu způsobiti. Podle toho byl by B. škodu utrpěl, ať nabyt nebo nenabyt platné právo zástavní k autu do zástavy mu nabízenému. Skutečnost, zda B. nabyt k autu platně právo zástavní čili nic, jest tudíž nezávažná a není zmatkem, že se nalézací soud touto otázkou nezabýval.

Naproti tomu jest stížnost v právu, pokud jde o druhou jí vytknutou skutečnost, že stěžovatel, o němž vyšlo při hlavním přelíčení na jevo, že jest majitelem domu a schopným platiti, se B-ovi zaručoval za dluh M-ův. Tu záleží na tom, zda se zaručení stalo platně (§ 1346 odst. 2 obč. zák.) a, pak-li ne, zda obžalovaní alespoň byli subjektivně přesvědčeni, že stěžovatel svým záručním prohlášením jest zavázán k zaplacení zápůjčky, kdyby M. ji nesplatil, či zda obžalovaní, jsouce si vědomi neplatnosti, chtěli zaručením, jehož neplatnost B. nepoznal, pohnouti ho k tomu, by M-ovi poskytl zápůjčku. Neboť, kdyby se byl stěžovatel zaručil za M-e, jsa přesvědčen, že jest tím zavázán k náhradě případné škody a že je s to ji nahraditi, byla by tato skutečnost závažnou pro závěr soudu, zda stěžovatel, třebaže vědomě přispěl k tomu, by B. byl o majetkových poměrech M-ových uveden v omyl a omylem tím pohnut k tomu, by mu poskytl zápůjčku, jednal v úmyslu, B-ovi způsobiti škodu. To platí i o obžalovaném M-ovi, kdyby byl závazek stěžovatelův pokládal za platný. Bylo tudíž vyhověti zmateční stížnosti a rozsudek zrušiti ohledně stěžovatele jako zmatečný podle § 281 čís. 5 tr. ř., aniž bylo třeba zabývati se dalšími zmatky stížností uplatňovanými, a to již při neveřejné poradě o zmateční stížnosti za souhlasu generální prokuratury podle § 5 nov. k tr. ř. čís. 3/1878 ř. zák. Poněvadž, jak řečeno, tento důvod zmatečnosti prospívá i obžalovanému Rudolfu M-ovi, který zmateční stížnost nepodal, bylo podle § 290 tr. ř. zrušiti rozsudek i ohledně obžalovaného Rudolfa M-e jako zmatečný ve výroku o jeho vině v onom směru a v důsledku toho i ve výroku o trestu a v dalších výrocích s tím souvisejících, a věc vrátiti soudu své stolice k novému projednání v rozsahu zrušení.

Čís. 3624.

Z ustanovení § 93 tr. zák. ve spojení s ustanovením § 2 g) tr. zák. vyplývá, že jest každému volno zadržeti beztrestně osobu, o níž má důvodné podezření neb aspoň důvodně se domnívá je míti, že jde o zločince neb o člověka škodlivého nebo nebezpečného, najmě jeho právním statkům.

Domnívá-li se pachatel (§ 1 odst. 2 zák. o útisku), že má právo vynutiti na osobě zadrževší jeho otce pro odůvodněné podezření z krádeže na jejím poli, by upustila od jeho předvedení ke starostovi, věda o onom důvodu zadržení, jde o neznalost trestního zákona (§ 93 ve spojení s § 2 g) tr. zák.) a tudíž o omyl právní (§ 3, 233 tr. zák.).

(Rozh. ze dne 17. října 1929, Zm I 264/29.)